Report of the Rules Committee

Presentation

Mr. SPEAKER.—I beg to present the Report of the Rules Committee. The report will be circulated amongst the hon'ble Members now.

Motion of thanks to the Governor's Address

Dedate Continued

† ಶ್ರೀ ಚುರ್ಚಿಹಾಳಮಠ (ಮುಂಡರಗಿ).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 13ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಇರಾಬೆಗಳ ಎಂದರೆ, ಆಹಾರ, ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಅರಣ್ಯ, ಸಹಕಾರಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುತ್, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮೊದರಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರವಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಘೋರವಾದ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಧೀರವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರವೇರಿಸಿ ಬಹಳ ರೀತಿಯಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ವರ್ಣನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಅಸಮಾಧಾನ ಮಾತ್ರ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೊಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದುವು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಹೆಮ್ಮೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತ ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗಿಂತ ಕಥೆಯನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರು ನಾನಾ ಅಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸ್ ಪಕ್ಷ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಅನೇಕರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗುತ್ತೇವೆ, ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗುತ್ತೇವೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ದೊಡ್ಡಸ್ತನವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಾರದೆ ಈ ರೀತಿಯಾದುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಹೀಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಪ್ರಗತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯ.

ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕ್ರ್ಯಾಷ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಎಂಬ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಕೆಲವು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಈ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ

ಕೊಡುವಾಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಿಯಮವಿರುವುದರಿಂದ ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲದಂತೆ ಪೀಕು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲಕರ್ಯವಿರುವವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅಥವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ರೀತ್ಯ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ, ಕಂತಿನ ಬಡ್ಡಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರ ಮನೆ ಹೊಲ ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಹೋಗುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನೀರು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಅನೇಕ ಬೋರಿಂಗ್ ಮೆಷೀನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಕಾರದ ಒಂದು ಖಾತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಖಾತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ರಸ್ತೆಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಕರಾರು ಮಾಡಿರುವುದುಂಟು. ಈ ವಿಧವಾದ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖಾತೆಗಳವರು ಕೂಡ ಸಹಕಾರಮಾಡಿ ಅವು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ನವರು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ನಿಧಾನವಾಗುವುದರಿಂದ ಮನವಿ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಡಿಪೋ ಮ್ಯಾನೇಜರು ಅಥವ ಡಿವಿಜನರ್ ಕಂಟ್ರೋಲರು ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಗ್ರಾಮಗಳವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದೇಶದ ಅಡಳಿತದ ವಿಚಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ದ್ವಿಮುಖ ಆಡಳಿತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ, ಒಂದು ಬಹಿರ್ಮುಖ, ಇನ್ನೊಂದು ಅಂತರ್ಮುಖ. ಬಹಿರ್ಮುಖ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಪುಟಗಳಿಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೊಂಚ ಪುಟಗಳ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸರಕಾರದ ತತ್ವನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರ್ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅರವಿಂದಘೋಷ್‌ರವರು ''ಹೊಸ ಹುಟ್ಟು'' ಎಂಬ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊಸಹುಟ್ಟು ಎಂಬ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇರಬಾರದು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಿರಬಾರದು, ದುಂದು ಇರಬಾರದು, ಲಂಚವಿರಬಾರದು, ದಕ್ಷತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸರಕಾರ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪಂಚಶೀಲವೊಂದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಐದು ಭಾಗಗಳು, ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು, ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಹೀನತೆ. ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲ ನೂರಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದು ಕೇವಲ 8 ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ, ಆತ ಪುಡಾರಿ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಚೆಕ್ಕು ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ಮೂಟೆ ರವೆ, 12 ಮೂಟೆ ಸಕ್ಕರೆಯ ಷಾರ್ಟೇಜ್ ಇದ್ದದ್ದನ್ನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ, ಆತ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಅದಕ್ಕೂ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ)

ನ್ಕರ ಅತನಮೇಲೆ ಚಾಡಿ ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ 8 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅವನು ಎಂದರೆ ಏನಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪುಡಾರಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರು ಇದ್ದ. ಆ ಡಾಕ್ಟರು ಬಂದಮೇಲೆ ಇವನಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಹಣ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು 8 ತಿಂಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ವರು ಬಂದು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ಕೂಡಲೇ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರನ್ನು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪುಡಾರಿಗಳು 8-10 ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟರು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಹಳೇ ತರಹದ ಮನುಷ್ಯ, ಬಹಳ ದಕ್ಷ, ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಇಡೀ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲೇ 23 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 13 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ ಆದರೆ ಈ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟರ್ ಇರುವ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 30 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು, ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ನೋಡಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಪುಡಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು 6-7 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇಟ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು 6-7 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿರುವ ಹತ್ತಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನೌಕರರತಾನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ತೊಂದರೆ, ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ. ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಮೋಸವಾಗಿದೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಸೇರಿರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು 6 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ನೌಕರನಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳವರೆಗೂ ಪುಡಾರಿಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇದೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ತೊರಿಸಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವರು ಜಯಪ್ರದರಾಗುತ್ತಾರೆ ? ಇಂಥ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿತಾನೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ ? ಆಡಳಿತವು ಕಾನೂನಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುದಿದ್ದಾಗ ನಮಗೆ ಇನ್ನು ನಿಯಮಗಳಾದರೂ ಏಕೆ ಬೇಕು ? ಅಲ್ಲದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಈ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದಹಾಗಾಯಿತು.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒರ ಕ್ಯಾರಿಯಿಂಗ್ ರೋಡುಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡ ತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ರಾರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆದನಂತರ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ರೋಡ್ ಸೆಸ್ ಪರ್ಮಿಟ್ ಮತ್ತು ಸರ್‌ಛಾರ್ಜ್ ಎರ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ರಾರಿಗೆ

4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ 40–50 ಸಾವಿರ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಂದ ಬಾರದೆ ಹಾಗೇ ಮುಲ್ಕಿ ನಿಂತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕಳೆದ 4–5 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಲಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೊಬಲಗು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಲಾರಿಗಳ ಬ್ರೇಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ದಿವಸ ಆರ್. ಟಿ. ಒ. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ 3–4 ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರಮೇಲೆ ಕೇಸ್‌ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು 'ಏಕರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ? ಅವರ ಮೆಲೆ ಯಾವ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಉಳಿಯುವುದೆಲ್ಲಿ ಬಂತು ?

ಇನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಮಾಡಿದ್ದೇ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಇಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬಂದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೇನು ನೀತಿ ? ಮೋಹನ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಪ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಫ್ರುಟ್ ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಷೇರು ಬೆಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ, ಅವುಗಳ ಷೇರ್ 5 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 10 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಂಡರು, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟರು, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಡೆಗೂ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪೋವಾಲೀಸ್ ಅಂಡ್ ಕೋ ಅವರು ಅದೇ ವೈನ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೇಳಿದರು ಅವರಿಗೂ ಅದು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಹೀಗಾದರೆ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಡೆದಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೀ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾತ್ರ ನಡೆದಿದೆ ಅಂದಾಗ ಇನ್ನು ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದೆಲ್ಲಿ ಬಂತು ? ನಾನು ಒಂದು ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಧ್ಯೆ ರಾಮನಗರದ ಬಳಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಅವನಿಗೆ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 20–30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಫಂಡಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಕೆಲಸ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಆತ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರಿಂದ ಕಾಗದ 4-5 ಆವರ್ತಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ವಾಪಸ್ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಮಂಜೂರಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ತಿರುಪತಿ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದು ಧತ್ಯವನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸುಮಾರು 2ಲಕ್ಷ 40ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇರಾಖೆಯವರು ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಯುಕ್ತ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇರಾಖೆಯವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ 2 ಲಕ್ಷ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸೇಕಡ 10, 20 ಅಥವಾ 25ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಹಾಕಿ ಹನ್ನತ್ಕೇಪಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 10ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

4-30 P.M.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕಯೋಜನೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಅವು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸದೆ 1ನೇ, 2ನೇ,

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ)

ಮತ್ತು 3ನೇ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳು 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ನಿದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವೇನಿದೆಯೋ ಅದು, ಮೂರು ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಲದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಕುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಜನಾಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅದು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತ ಫಲ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿದರೆ ಇವತ್ತು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇವರು ಹೊಸ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆ. ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸೇರ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ, ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮಿನರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮಿನರಲ್ ಯೂನಿಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದರೂ ಅದರ ಸ್ವರೂಪ, ಆಡಳಿತ ಬದಲು ಆಗಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಹೊಸ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹಿಂದಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಸೇರ್ಸ್‌ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಇಂದಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಫಲವೂ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ, ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೆಲವು ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಚ್ಯಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಣ್ಣೆಗೆ ಹುಳ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಬೆಣ್ಣೆಗೆ ಹುಳ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಹುಳ ಬಿದ್ದಂತಹ 3—4 ಸಾವಿರ ಕೆ. ಜಿ ಯಷ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾದಕ್ಕೆ ಟೀಕೆ ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆ ಬರೇ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವ ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅದು ರಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಮಹತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ 100ನೇ ವರ್ಷದ ಶತಾಬ್ಧಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈಗ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್

ಪ್ರಕಾರ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮೇಯವೇನೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವುದೇ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್‌ನ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪರ್ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾಗಲೇಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಅಘಾನವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸೇಂಧಿ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನಗಳ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ, ಅವನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹರಿಜನರಿಂದಲೇ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪಾನೀಯದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ 40—50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಈವೊತ್ತು ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎರ್ನಾ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಿತವ್ಯಯ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ತೀವ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೆಲವು ಅಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನಾದರೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೂರು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದೇ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ, ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಈಗ ಇರುವುದನ್ನು ಮೂರಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಆನೇಕರ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ತಿಂಗಳು 13ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನುಮಾರು ಒಂದು ಘಂಟೆಯ ಕಾಲ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇರಾಖೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ದೊಡ್ಡ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳು ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪುಗಳೇನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೇತನ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ತುಕೋಳ್ ಅವರು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಕೆಲವು ಇರಾಖೆಯವರು ತಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅಥವಾ ಏರಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಬಳ ಸಾಲದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಶುವೈದ್ಯ ಇರಾಖೆಯವರು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಳವನ್ನೇ ಪಶುವೈದ್ಯ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೂನಿಯರ್

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜನೀಯರುಗಳೇ ಆಗಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಕು ನಮ್ಮ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತುಕೋಳ್ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ನೌಕರರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರ ಉಂಟಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅರ್ಧ ಮಳೆಗಾಲ ಆದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆ ಆಗಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನೀರು ಬಂತು. ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಭಾವ, ಹಾಹಾಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಳೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಖುಷ್ಕಿ ಬೆಳೆಗಳು ಮತ್ತು ತರೀ ಬೆಳೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡುವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ, ಬತ್ತ ರಾಗಿ ಇತ್ಯಾದಿ ದವನ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದು ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಸಾಲಭ್ಯಗಳು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತವೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯಗಳು, ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಔಷಧಿ, ಸಲಕರಣೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನಗಳು ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದು ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಅವು ದುರುಪಯೋಗವಾಗದ ಹಾಗೆ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದಂತಹ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳ ಔಷಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಬಸ್ ರೈನುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಖಾನಗೀ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಡ್ರೈವರುಗಳು, ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ರೋಡ್ ಟಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ದಳದ ವಿಷಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆದಿದ್ದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪೋಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಗಳವರು ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ

ಗಳನ್ನು ಓದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಓದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಓದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರವೇ, ಯಾವುದಕೋಸ್ಕರ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿರತಕ್ಕ ವರೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಆದರೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಲೀ, ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳನ್ನು ದನಕರುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡೆಯಾಗಿ ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದನಕರುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡೆಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಗಡೆ ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4—5 ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಏನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಅವರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನೇನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಾಮಕಾವಸ್ಥೆಗೆ ನೇಮಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತುಕೋಳ್ ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ 20–30 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ 10ವರ್ಷ, 12ವರ್ಷ, 17ವರ್ಷ, ಪಾಠ ಹೇಳಿದಂತಹ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 20, 20 ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಡಿಕ್ಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ 15 ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೂ, ಹೆಚ್ಚು 19 ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದರು. 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 20 ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ 13 ತಪ್ಪು, 19 ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇಂತಹ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ಯಾವ ಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸುಮಾರು 400 ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನೂರುಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರಂತಾದರೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪದವೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಹೆಯರ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಯೆಂದು ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯೆಟ್ಟರು ಈಗತಾನೇ ಹೇಳಿದರು. ಏತಕ್ಕೆ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಮೊನ್ನೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ತರುವ ಹಾಲನ್ನು ಡೈರಿಯ ವರು, ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನಂಶ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಹುಳಿ ಹಿಡಿದಿದೆಯೆಂಬ ಕಾರ್ಣದಿಂದ ವಾಪಸ್ ಕಳಿಸು ತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ರೈತರು ಬಹಳ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿ ಹಾಲನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಾಲನ್ನು ತರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಆದಳಿತವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಲೋಕಯ್ಯನಾಯಕ್ (ವಿರಾಜಪೇಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣವು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದೇವರ ಉತ್ಸವಗಳಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವುಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳು ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಂದು ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ವಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 1968ನೇ ಜುಲೈ ಒಂದನೇ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳು, ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಸ್ ರೂಟ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಮೊದಲು ಖಾಸಗೀ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನೌಕರರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿಯವರ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಎತ್ತರ, ದಪ್ಪ, ಕಣ್ಣುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆಯೇ, ಎರಡುಕಿವಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ಆರ್. ಟಿ. ಎ. ಅವರು ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಲೈಸನ್ಸ್ ಇದ್ದವರನ್ನು ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ.ಸಿ. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹಾಕಬಾರದು. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಕೂರ್ ಮುಂದುಗಡೆ ಕೆಲವರು ಕಾನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭೂತಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ದೇಖೋ ಬೊಂಬಾಯಿ ದೇಖೋ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ನಿಮಗೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶೆ ತೋರಿಸಿ ಓಟಿನ ಭೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇವರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪುಡಾರಿಗಳು ಮತ್ತೆ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಆಗಿನ ಕಂದಾಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮಡಿಕೇರಿ ಹತ್ತಿರ ಹಾಕತ್ತೂರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸುಮಾರು 10 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಅಹಮದ್ ಎಂಬುವರು ಎಕರೆಗೆ 750 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಅವರಿಂದ ಕೊಂಡು, ಅದೇ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು 68 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪುಡಾರಿಗಳು ಹರಿಜನರಿಂದ ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಿಸಿ ನಂತರ ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇರಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಆಯುರ್ವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಯುರ್ವೇದದ ಔಷಧಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದವು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಆಯುರ್ವೇದದ ಕಾಲೇಜು ಇದೆ. ಈ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕಾಲೇಜನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಆಯುರ್ವೇದದ ಪದ್ಧತಿಯು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲೇಜಿನವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಬೇಕಾದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನನ್ನು ಹಣಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡದೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಸಹ ಆ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು. ಶುದ್ಧ ಆಯುರ್ವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಟ್ಟಳ್ಳಿ, ಮೂರನಾಡ್, ಮಾದಾಪುರ, ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಟಿ. ಬಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಲೈಟ್ ಕಂಬ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಕಳೆದ 7-8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲೈಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಟಿ. ಬಿ. ವಾರ್ಡ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಕ್ಕಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಕಕ್ಕಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಟಿನ್ ಇಟ್ಟು ದಿನವೂ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೊಸ ರೋಗಗಳು ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಹಿಂದಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ 15 ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಇರಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಂಥ ವಿಚಾರ, ಈವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇದನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

5-00 P. M.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತುಂಬ ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಡಿವಿಜನರ್ ಲೆವೆಲ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಗ್ರಿವ್ಡ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಕೂಡ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗ 160 ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಸ್ಥಾನ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಹೋಗಬಹುದು, ಎರಡು ವರ್ಷ ಹೋಗಬಹುದು. ಯಾವಾಗ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದ ತನಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗತಿ ಏನು? ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿ, ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ತನಕ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಮತ್ತು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಇತರ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಶರಣು, ಶರಣಾರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 13ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಶರಣಾರ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿದುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ನಾನು ಅಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತನಲ್ಲ, ನಾನು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಹಿಂದೆ 100—150 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಈಗ ನಾವೇ ಕಾರುಬಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರು, ನೆಹರೂ ಅವರು, ಸುಭಾಸ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್‌ರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಈಚೆಗೆ ಮುಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ನದನ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾನತ್ತೆಯಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಟ್ಟು ಕಾರುಬಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ; ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಆಗದೆ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖಂಡರಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ದುಡಿದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ದ್ವಾಪರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಕೌರವರ ಪಡೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎದುರು ಪಕ್ಷ ಕೂಡ ಬಂತು. ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಭೆ, ಕೌರವರ ಸಭೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರು ಎದುರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೌರವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕೌರವರು, ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ದುಶ್ಶಾಸನ, ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕರ್ಣ. ಕೌರವರು 101 ಜನರಿದ್ದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇಲ್ಲಿ 89 ಜನ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಧರ್ಮದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ರಾಜ್ಯ ಆಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪು ಹುಡುಕಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡುವುದೇ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ದ್ರೌಪದಿ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣವಾದಂತೆ ಇವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈ ಸಭೆಯ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಹುರುಪಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ಜನ ತರುಣರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮತ್ತು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನರೂ ಇರಲಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯರಾದ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ ಅವರು, ಕೌಜಲಗಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹಿರಿಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಕೌರವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕಾಮಾಲೆ ರೋಗದವರಿಗೆ ಯಾರನ್ನು ಕಂಡರೂ ಅರಸಿನದ ಬಣ್ಣದಂತೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ ಎಂದು ಅವರು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಕಾರುಬಾರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಯ್ಯಬೇಕಾದರೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬಯ್ಯಿರಿ. ಬಯ್ಯುವಾಗ ಸವಿನುಡಿಯಿಂದ ಬಯ್ಯಿರಿ. ಇವರು ಬಯ್ಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್‌ರವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಳಲಾರೆ. ಪಾಂಡವರ ಮೇಲೆ ಕೌರವರ ಹೊಡೆತಗಳು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಕೌರವರು ಎಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು. ಪಾಂಡವರು ಎಂದರೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು. ನಾನಂತೂ ಎಂದೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 3—4 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ರಿಲೀಫ್

ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಅಡಮಾನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಜನ ತೋಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಅದು ಇನ್ನೂ ಸಾಲದು. ಕೆಲವು ಮರ, ನಸಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಖಾಯಿಲೆ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ 8–10 ವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕು. ನಾನೂ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಅನುಭವಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮರಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಜನ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕನ್ನಡದವನು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥಾವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅನುಮಾಧಾನವಿದೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಚಾರ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಮೊದಲು ಹೈಸ್ಕೂಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅ, ಆ, ಇ, ಈ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಮೊದಲನೇ ಪಾಠದಲ್ಲೇ ಆಟ, ಪಾಠ, ಊಟ, ಓಟ, ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಎ. ಬಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಹೇಳಿ ಕೊಡುವ ಬದಲಾಗಿ ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿಯಿಂದಲೇ, ಅಪರ್. ಬಾಯ್, ಕ್ಯಾಟ್, ಡಾಗ್ ಈ ರೀತಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕನ್ನಡಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗುತ್ತದೆಯೆ? ಹಿಂದೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಬದ್ಧವಾದ ಕಾಗುಣಿತವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ್ದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ. ಈಗ ಕರೆಂಟನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆಹಾರಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕು, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 300 ಬಾವಿಗಳು ಇವೆ. ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದು. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿರತಕ್ಕ ರೈತರು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ನೇರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ತಲುಪಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು, ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ರೈತನಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಬಂದಿಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ)

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ರೈತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆಯೇ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಏಡ್ ಜೀವವಿಮೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 25 ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಅದು ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೂ ಸಾಲದು. ಮತ್ತೆ ಅವನಿಗೆ ವರ್ಷದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ಉಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಊಳಿಗದವರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವವರು ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳವರು. ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು, ಜಮೀನು ಹಂಚಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏನೇನು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏನೇನು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಇತರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ, ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪುನಃ ಹೆಚ್ಚು ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತ ನಾಲ್ಕೈದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಗಾರನಾದನೇ ಏನಾ ಬಾವಿ ತೆಗೆದು, ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು, ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿವೆ. ರೈತನು ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಹೊಸ ತರಹ ತಳಿ ಬೀಜವನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವುದೂ ರೈತನಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಬತ್ತ, ರಾಗಿ, ಗೋಧಿ ಇವೆಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಏನಾದರೂ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಆ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗೊಬ್ಬರದ ವಿಲೇವಾರಿ ಏನೋ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲ ರೈತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೋ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಅಂಥವರಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣ ಅವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಸಾಲಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗಾಗಿ ಏನೇನು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ವಿದೆ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ; ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ! ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲ, ಆಬಾದು ಸಾಲ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಈಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಯುವಕರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ನಕ್ಸಲೀಯರ ತೊಂದರೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಆದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಒಂದಾನೊಂದು ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಯುವಕ ರೈತರು ದಂಗೆ ಏಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸ ಉಳಿ ಯುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ. ಹೆಂಗಸರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿಲ್ಲದ ಕಡೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಶೀಲವಂತರಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬಯಸು ತ್ತೇನೆ.

ಚಲನಚಿತ್ರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಟರಿಗೆ, ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನುರಿತವರಿಗೆ, ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. 10 ಚಿತ್ರ ಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದಾಗಲೀ, ನೂರು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದಾ ಗಲೀ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಅದರಲ್ಲಿ ನುರಿತವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಬೀರೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳೇ, ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನೀಡಿದ ಭಾಷಣದ ಮೇರೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಷಯುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ 42 ಪುಟಗಳನ್ನು ಳ್ಳಂಥ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಕರ್ಷಣೀ ಯವಾದ ಹೊಸ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಭಾವನೆಗಳಾಗಲೀ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಶಾರೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಂತೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಅಗಿರ ತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ ಸಾಧನೆಯಾಗಲೀ ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ತುಂಬ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆ ವಿಷಯ. ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯ ವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವ ವರಿಗೆ ಅಯ್ಯೋ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವು ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದಿವೆಯೇ ಎಂದರೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಣ,

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ)

ಹೆಂಡ, ಪ್ರಭಾವ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಕ್ಷಪಾತ ಥೋರಣ ಮುಂತಾದುವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಕಂಟಕವಾಗಿವೆ. ಸರಕಾರದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀತಿಯುತವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಓಟುದಾರರೂ ಹತ್ತಾರು ಸಲ ಓಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ, ಅಥವ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಓಟುದಾರ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಓಟುಮಾಡಿದರೆ ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಗುರುತುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲೇಕೆ ಹಾಗೆ ಓಟು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಗುರುತುಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಫ್ರಾಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಏಕೆ ಚುನಾವಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ? ನಮ್ಮದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಗೆಲ್ಲಲಿ, ಯಾರೇ ಸೋಲಲಿ, ಚುನಾವಣೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಿಗುಂಟಾಗಬೇಕು. ನಂಬಿಕೆ ಈಗ ಅಳಿಸಿಹೋಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ವಿಷಯ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 4-11-1967ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ದಿಟ್ಟತನದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಜಗ್ಗಬಾರದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಐತೀರ್ಪೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ತಾತ್ಸಾರ ಭಾವನೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

1969ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು, ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು.

ಅಭಾವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ, ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 3-4 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ನೆರವು ಆಗಿದೆಯೇ, ಸಹಾಯವಾಗಿದೆಯೇ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಲಹೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಹಣ ಎಷ್ಟೋ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ವಿಶೇಷ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆದು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತರಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೂರು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 10-12 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡರಾಗಿದೆ. ಕೇಳಿದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಥವ ಸರಕಾರ ಈ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ

ನೂರು ಬಾವಿಗಳಿಗಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬಹುದು, ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆ ಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ನಹಾಯವಾಗಿ ಅಭಾವ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಗೊಂದಲು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಉಳುವವರೇ ಹೊಲದ ಒಡೆಯರಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ, ಸುಧಾರಣೆಯ ತತ್ವ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯರಿಗೂ ಇರುವ ನಂಬಂದ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ 50-60 ಮೈಲುಗಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಣವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಕಾಲವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮದು ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಧಾನವಾದ ದೇಶ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗದೆ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು, ಬೆಳೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಧ್ವವಹ್ಯೆರು ಏನು ಬೆಳೆಯಬಹುದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಬೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇರಾಖೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ, ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ವಿಷಯ. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ದನಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ಮುಂತಾದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಔಷಧಿ ಸರಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯದೆ ಆಕಳು, ಎತ್ತು ಮುಂತಾದುವು ಸತ್ತುಹೋದರೆ ರೈತರ ಗತಿಯೇನು ? ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ರೋಗ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ರೋಗಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ನುರಿತ, ತರಬೇತು ಪಡೆದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತು ಹೊಂದಿದ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮರೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಂತೂ ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಡೆದು ಹೋದ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ)

ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಯಾವ ಒಂದು ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಕಡೆ ಅಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರು ನರಬರಾಯಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 700 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷವಾದ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ವಿಚಾರ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣುಗುಂಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರದೇಶ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ದೆಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ದಕ್ಷತೆಯು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ನಿವಾರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ (ಮುಧೋಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನೀಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬಯಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವರ್ಷ ಸಾಧಿಸಿದ ಅಂತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಆಡಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಸತ್ಯನಂಗತಿಯನ್ನು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಅರಿತುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ 4 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 9 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಷಹಬಾಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಎಂದು ಹೇಳೋಣವೇ; ಅದಕ್ಕೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು 9 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಪೂರೈಸಿದಿರಿ ಶಹಬಾಸ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಬರಗಾಲ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಠರಾವು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ದಯಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವವೋ ಏನೋ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೇ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಬರಗಾಲ ಕಾಂಗಾರಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಬಂದಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲದ ನಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಏನೇನೂ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಗೈರೆ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ನಡೆಯುವುದು ಒಂದು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 3ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ 8ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಪೇಪರ್ಸ್ ಫೈಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. 4ನೇ ತಾರೀಖು ಕೇಳಿದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಟು ಇದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಲಕ್ಷಣ ಇದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಆಫ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ 3ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ 10ನೇ ತಾರೀಖು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಮಾಡ್ರಿ ಅಂತ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಗೊಂಬೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಒಳ್ಳೇ, ತಪ್ಪೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ಬರೆಯುವಂತಹ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಹೋಗುವಂತಹ ಒಂದು ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿರತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಾವು ಅನುಸರಿಸಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಷವಿಸಂ ಅಥವಾ ನಾಜಿಸಂ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಂತೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಳಿಗಾಲವೇ ಹೊರತು ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವಂತಹದು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಕೈ ಎತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇವೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಲಪ್ರಭ ಘಟಪ್ರಭ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದೇರೀತಿ ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವು ಯಾವದರಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಫಲಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಯಾವುದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಫಲಬರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಹಿಡುಕಲ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬಲದಂಡೆಯನಾರೆಯನ್ನು ಆಗಿನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲೇ ನಮಗೆ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಫಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕುಗ್ಗಾಮವಿದ್ದರೂ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಾಗರ್‌ಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳು ಅಂದರೆ ಯಾವ ಬಾವಿಗೆ ಹಾಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ಬಾವಿಗೆ ಕೇವಲ 10-15 ಮಾರುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ರೈತರು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಪ್ರಯರ್ಟಿ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂಬ ವಗೈರೆಗಳು ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗಿಲ್ಲ; ನೀವು ಥೇರ್ಮನ್ನರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಕೊಡಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜನರನ್ನು ಸೋವಾರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನ. ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಜೇಡ ಯಾವ ರೀತಿ ತಾನೇ ಒಂದು ಬಲೆಯನ್ನು ನ್ಯೆಯ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿತೋ ಹಾಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ತಾವೇ ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ)

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯೆದ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂದರೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ರ್ಯಾಂಕಿನ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದೇಕೋ ನಮ್ಮ ಓಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸ್ಕೂಲ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಉಪಧ್ಯಾಯರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಟವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಪ್ರೀತಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಊರುಗಳಲ್ಲೇ ತಾವು ಉಪಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೂ ಕಾಲ ಅವರು ಆ ಶಾಲೆಗಳ ಕಡೆಗೇನೂ ತಮ್ಮ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಗಮನವೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಹೋಲ ಮನೆಗಳಕಡಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅವರನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಊರಿನ ಗೌಡರೂ, ಹಿರಿಯರೂ, ಮತ್ತು ಧೇರ್ಮನ್ನರೂ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ತರುಣರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತಿಗಳು ಅವರು ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಬಯಸತಕ್ಕಂಥ ಜನರು. ಬಸವೇಶ್ವರನು ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಡೆಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ತೋರಿಸಿದರೆ ನಾಳೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗತಕ್ಕವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯದೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಂತ್ರಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವಲ್ಲ ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಾಕೀತ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ : ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಿ.ಪಿ.ಐ. ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಅವರನ್ನು ಜನ ಬಹಳ ದಕ್ಷರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಹೆಸರು ಹಸ್ಬಿ ಎಂತ. ಇವರ ಮಾವನವರ ಹೆಸರು ಕುಬ್ಸದ್ ಎಂತ. ಈ ಕುಬ್ಸದ್ ಎನ್ನತಕ್ಕವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಾಸಾಹೇಬ್ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಮ್ಮನ ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು, ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಪವರ್ ಆಫ್ ಆಟಾರ್ನಿಯನ್ನು ಬರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಮೂಲಕ ಕುಬ್ಸದ್ ಎನ್ನತಕ್ಕವರು ಆ ಅಕ್ಕಾಸಾಹೇಬರ 50, 60 ಸಾವಿರ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು 4—5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಂಚಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೆ ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ಬೆಳೆಯನಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹಸೀ ಗೋಧಿ ಹುಲ್ಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆ ಹೆಣ್ಣ ಎನ್ನತಕ್ಕವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಎಂದರೆ ಯಾರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲವೇ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿ ಎಂದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಡಬಗ್ಗರ ಮನೆಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ; ಆ ಅಕ್ಕಾಸಾಹೇಬರ ಮನೆಯೂ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಔದ್ಯೋಗೀಕರಣವಾದರೆ ಮುಂದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ—ಕ್ಯಾಜುಯಲ್ ಆಗಿಯಾದೂ ಆ ಜೆ. ಸಿ. ಕುಮಾರಪ್ಪ ಎನ್ನತಕ್ಕವರು ಬರೆದಿರುವ ಎಕಾನಮಿ ಮೆಜರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಿರೇಜ್‌ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದೇಶ ಇನ್ನೂ ನಾನಾ ವಿಧವಾದಂಥ ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಏನೊಂದೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಸದಾಕಾಲವೂ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಯ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗತಾನೇ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವಸಲುವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಗಾದೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. 1965–66ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಅಲ್ಲ ಮಳೆಬೆಳೆ ಇಲ್ಲ. ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ರೆಮಿಷನ್ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ, ನಿವ್ಯಳಕಂದಾಯ ವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆರುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಅದು ಬಡವರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಏನೊಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಮತ್ತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಸಾರಿಯೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ, ಮಳೆಬೆಳೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆ ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆತಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೈಚಾಚಿ ಬೇಡತಕ್ಕಂಥ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನೊಂದೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂರುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದಾಕಾಲವೂ ಇವರು ಹಂಗಾಮಿ. ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದೇ ಹೊರತು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆ, ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ, ಅದರ ರೂಪರೇಷೆಗಳೇನು ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ತಮ್ಮಣ್ಣಗವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು. ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ ಸಾಲದು, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದಿನೇದಿನೇ ಜೀವನವೆಚ್ಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶೇಕಡ ಒಂದು ಭಾಗ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನುತಾಪ ಸೂಚಿಸುವಾಗ, ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗದಷ್ಟು ಇರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪಾಡೇನು, ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದೀರಾ ಅಂದರೆ ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಈಗ್ಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದು 21 ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಪೂಜ್ಯ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಿರೂಪ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ)

ವಾಗಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠಪರಿಮಿತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಲೋಕಾಭಿರಾಮನಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಕಟವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಕರ್ತವ್ಯ ರೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರ ಹಾವನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಾಲ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರಿ? ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿದ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ, ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡವನ ಪಾಲಿಗೆ ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕು ಬೇಡವೇ? ಇದು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆ ಬೇಕು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನತದೃಷ್ಟ ಬಡವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ನಿಜವಾಗಿ ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆಶಯವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶತಾಬ್ದಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷರೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗಲೇ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಗಾಗಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಬಡತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಿನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ಸತ್ಯವಾದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಲಿಗಾರರು ಒಂದು ದಿನವೆಲ್ಲಾ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಡಿ ಅವರು ತಿನ್ನಬೇಕು. ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲ್ಚರ್ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಬಡವರಾದವರು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮುಂದೆ ಮೈತುಂಬ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನವನಾದವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಒಳನಾಡಿನವರು, ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇರುವವರು ಅವರು. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲ್ಮೆಗಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಣದ ಅಭಾವ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೊಡ್ಡ ರಾಟರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಟರಿ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಏಕೆ ಆರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು? ಆರ್ಥಿಕಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗಜಗರ್ಭವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಪೈಕಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಜನ ನುಖವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನತದೃಷ್ಟ ರೈತರು ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬೆಳೆ ಹೋಯಿತು. ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕಂದಾಯ ಮುಂದಿನವರ್ಷ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಉಕ್ಕಾನು ಪಡೆಯುವವರು ಯಾರು? ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಮಾಡುವ ಜನ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತನಾದವನು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಬೆಳೆದಂಥ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರರೂ ಕೂಡ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು 50 ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೈತನು ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನ ಪುಣ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಲೇಬರರ್ಸ್, ಮಿಲ್ ಕೂಲಿಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂಥ ಕಡೆ ಪೊದಲು ರೇಶನ್ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಮಿಲ್ಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿ ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕ್ರಾಪ್ ಇನ್‌ಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರ ಹಾಫ್-ಆ್ಯನ್-ಅವರ್ ಡಿಸ್ಕಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

Half-an-hour Discussion on Question No. 190 *re*: Arrest Warrants against Markhal and Bothagi Villagers.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—I want to raise on this occasion a discussion pertaining to an unfortunate incident that occurred in a village in Bidar District. This village is called by name Markhal. There is another village by name Bothagi near that unfortunate village. This unfortunate incident took place between these two villages. I very well remember on 22nd December 1967. I raised this topic in this august House. The then Food Minister who was temporarily in charge of the Home Portfolio assured me that he would look into this incident and see something will be done to set right the same. Atrocities have been committed on the people of Markhal. The ladies were dragged out of their houses. The then Chief Minister Mr. Nijalingappa was also requested in this connection and he assured me after the ladies from that village met him that action will be taken to settle the dispute between the two villages. The people affected are the poor Harijans of Bothagi village. These poor Harijans were asked to shift to a site near the Markhal village. They constructed temporary huts and some houses on the site. The villagers of that village picked up quarrel with these people and took objection that they should not construct houses because that site belongs to their village for grazing cattle and further objected as this land Gairan was not allotted for the housing colony by any legal authority as per law, as that was the only piece of land for grazing cattle for 3 villages, namely, Markhal, Shankargunj-wadi and Bothagi. The huts erected on the site were brought down